

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 91

Číslo: 30

24. července 2011

Cena: 7 Kč

XII. ROČNÍK FESTIVALU DUCHOVNÍ HUDBY SE KONAL U SV. MIKULÁŠE

Na svátek slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje, 5. července, se konává v chrámu sv. Mikuláše v Praze 1-Staré Město festival duchovní hudby. Bylo tomu tak i letos, kdy proběhl už jeho dvanáctý ročník.

Před zahájením festivalu preludoval již tradičně mikulášský varhaník prof. Bohumír Rabas, vybral si k tomu čtyřvětou skladbu Léona Boëlmanna – Suite Gothique. Samotný festival pak odstartoval fanfárou „Bud' Bohu všechna sláva, česť“ Pražský žesťový soubor pod vedením Jana Votavy. Hosty i účinkující pak přivítal bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta, festivalem provázela sestra farářka Mgr. Emanuela Blažková.

Duchovní naší církve, dr. Hana Tonzarová, přednesla Bachovu árii Erbarme dich z Matoušových pašijí, a to za doprovodu Jakuba Marka na housle a Matouše Mikoláška na violoncello. Violoncellista se pak ještě představil při sólu, také od J. S. Bacha.

Hana Tonzarová ihned vyměnila roli sólistky za sbormistrovskou a dirigovala svůj soubor, příbramský Komorní pěvecký sbor Mistra Jakoubka ze Stříbra. Sbor vydal o letošních Velikonocích své první CD s názvem Deset, které mapuje deset let existence tohoto hudebního tělesa. Festivalu duchovní hudby se účastní od počátku, také spolupracuje s Richardem Pachmanem, např. účinkuje v jeho oratoriu M. J. Hus. Na letošním festivalu se sbor předvedl opravdu širokou škálou skladeb, ať již starými písněmi

z kancionálů (Jezu Kristě, šedry kněže), písněmi z Taizé nebo několika spirituály.

Židovskou hudbu prezentovalo trio L'Chaim, složené z manželů Ady Slivanské (housle) a Václava Slivanského (příčná flétna) a harfenistky Pavly Jahodové. Soubor vznikl v roce 2010 a podporuje židovskou hudbu a kulturu v občanské společnosti; také má svého dvorního skladatele, Jaromíra Vogela. Ten pro soubor napsal kupř. skladbu Mazl Tov (Všechno nejlepší) nebo L'Chaim (Život), které na festivalu také zazněly.

Smíšený sbor Pražští pěvci, profesionální těleso pod vedením sbormistra Standy Mistra, je pověstný svou disciplínou; nejenže se pěvci na začátku zkoušky rozezpívávají, ale také se fyzicky rozvíčují, a jejich zkoušky trvají neuvěřitelné dvě a půl hodiny. Díky tomu sbor zazářil v Čajkovského koncertní liturgii na slova Jana Zlatoústého, nádvkem pak přidal skladbu Sergeje Rachmaninova a ukázal názorně návštěvníkům festivalu, co je to práce s dynamikou. Klasický operní zpěv zazněl za varhanního doprovodu Bohumíra Rabase. Sopranistka Ludmila Čermáková, dlouholetá členka sboru Collegium

Dokončení na str. 3

Na pouti na Sázavu bylo uděleno jáhenské svěcení Mgr. V. Moravcovi, kazateli z Chomutova

Foto: Karel Cudlín

KŘESŤANSKÁ MEDITACE

Až donedávna se v naší církvi oficiálně scházela jediná meditační skupinka, a to ve sboru v Děčíně pod vedením jáhna Vladimíra Volrába. Bratr Volráb také propaguje křesťanskou meditaci svými přednáškami a překlady. Letos v květnu přibyla nová meditační skupinka v náboženské

obci v Sokolově pod vedením místního faráře Lukáše Bujny. Obě zmíněné skupinky vycházejí ze zásad Světového společenství pro křesťanskou meditaci a jsou zastoupeny na internetových stránkách tohoto společenství v České republice (www.krestanskameditace.cz).

Není však meditace prvek v křesťanství cizorodý, zvnější zanesený z nábožensko-filosofického prostředí asijského Východu? Duchovní život v křesťanských církvích si obvykle nespojujeme s meditací, na rozdíl od toho, co považujeme za typické pro buddhismus či hinduismus. Bližší pohled do dějin křesťanské spirituality ale svědčí o opak. Vždyť samotné slovo „meditace“ pochází z latiny (meditatio) a překládá se jako „rozjímání“. A to je pojem zakořeněný už v Bibli: Blaze muži, který si oblíbil Hospodinův zákon, nad jeho zákonem rozjímá ve dne i v noci (Žalm 1). Meditace však není intelektuálním výkonem, spíše než rozum při ní pracuje srdce, neboť Boha, nad jehož milostí a láskou rozjímáme, si máme zamilovat a těšit se z něho. Radost z Hospodina se pak stane hnací silou našeho života.

Křesťanskou meditaci lze charakterizovat jako modlitbu srdce. Většinou se modlíme na úrovni mysli, tím, že v duchu či nahlas formulujeme určité prosby nebo chvály. Když se však při meditaci modlíme srdcem, nemodlíme se my, nýbrž necháváme Ducha Svatého modlit se v nás: Sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním (Římanům 8, 26). Meditace nás vede ke sjednocení se s vlastním středem, se svým nejnějším bytím, jímž je Duch Svatý přebývají-

cí v hlubinách našeho srdce, Duch vycházející od Otce skrze Božího Syna Ježíše Krista. Meditaci jako modlitbu srdce si můžeme přiblížit i tak, že se v tichosti připojujeme k neustálé modlitbě vzkríšeného a oslaveného Krista.

Pro meditaci je potřebné ticho, klid, prostota a soustředěnost. Hlavně na počátku je meditace i záležitostí hodně fyzickou: je třeba naučit se klidně a nehybně sedět se zavřenými očima a s rovnými zády a zůstat nepohnutý v této pozici po celou dobu meditace. Když zklidníme své tělo, pomůže nám to překonat i náš vnitřní neklid, na nějž při meditaci narážíme.

Jako pomůcku, která uvádí do Kristovy modlitby, a zároveň slouží jako lék proti nesoustředěnosti, při meditaci v duchu opakujeme posvátné slovo. Pro tento způsob se vžil označení „mantra“, převzaté z indického prostředí. Nejde však o mechanické opakování, mantra nepůsobí samočinně, nejde přece o magii! Mantra, s jejíž pomocí zklidňujeme a ztišujeme srdce i mysl, se musí opakovat s vírou a láskou. Nabízí se několik možností křesťanských mantel. V pravoslavné modlitbě (hésychia - řecky „pokoj“), při níž se užívá sousloví známé z liturgie: „Kyrie eleison“ (Pane, smiluj se). Opakování tohoto posvátného slova je možné sladit s dýcháním, čímž do modlitby zapojíme i tělo: „kyrie“ při nádechu, „eleison“ při výdechu. Mnich John Main, zakladatel Světového společenství pro křesťanskou meditaci, doporučuje jako mantru aramejský výraz

Dokončení na str. 3

SLOVO A OBRAZ

Přede mnou leží kniha Lumíra Čmerdy s uvedeným názvem. Má dva oddíly: První obsahuje soubor kázání, pronesených v rozpětí pěti let ve staroměstském chrámu svatého Mikuláše, kam byl autor povolán jako farář, vrátivší se po čtyřiceti letech nuceného odmlčení znovu do duchovenské služby. Druhý díl obsahuje obrazy s biblickými náměty.

Bratr farář Čmerda přišel o státní souhlas v roce 1963. Začal pak pracovat jako výtvarník. Ještě než odjel v létě roku 1968 se svou ženou do Anglie, dokončil prorocký obraz „Žena - vlast“ se třemi starci, výmluvně třímajícími v rukou po rudém esu. Manželé se vrátili do vlasti těsně před okupací.

Úvodní krátký oddíl v souboru SLOVO se týká stvoření světa a člověka, Světa i Řádu; následuje hlavní část, zaměřená na události Očekávání i Zrození a dějem Ukřižování a Vzkříšení. Porovnávám se souborem kázání Svátí Karáska (Boží trouba) a s cyklem Samuela Jana Hejzlara (Svědectví o světě). Karásek přesně, Hejzlar volněji dodržuje průběh církevního roku. Karáskova kniha je bez ilustrací, Hejzlarova je provázena

obrazy a ilustracemi Miroslava Rady. Ve Čmerdově knize promlouvá slovo a vlastní obraz samostatně.

Oproti Čmerdovým jsou Karáskova a Hejzlarova kázání poměrně delší. Evangelici však nemají liturgii, jejíž rámec povoluje kazateli mnohem omezenější čas. Toho si je farář od svatého Mikuláše vědom: jeho kázání jsou úsporná. Dobře hospodaří příkladnou mateřštinou, mluví neučně, prostě. Vychází z historických souvislostí, osvětluje pojmosloví, obyčejně a představy, plynule přechází od doby dávno minulé i nedávno zažité do současnosti. Kázání jsou podložena životními zkušenostmi i zocelujícími zkouškami. Mají nám proto stále co říci na rozdíl od projevů těch, kdo během čtyřicetiletého komunistického období dávali císaři, co je Božího.

Připomínám si, co jsme oba a s námi další pamětníci zažili: útlak ateistické nadvlády, morální selhávání mnohých. A dnes? K tomu hovoří Čmerdovo zamyšlení v kázání dne 20. 12. 2009: „My všichni jsme poznamenáni útlakem minulého režimu, kdy upřímnost se nenosila, kdy většina z nás si něco jiného myslela,

zatímco něco úplně jiného říkala na veřejnosti. Tento vnější politický důvod padl, a přece pořád nejsme schopni mluvit přímo a rovně.“

Co je třeba činit, nabádá v kázání dne 30. 5. 2010: „Následování Krista celým životem, snaha o dodržování jeho dvojjediného příkazu lásky – to je jediná možná cesta k lepší budoucnosti všeho lidstva. Náš národ se po dlouhých desetiletích dočkal politické svobody. Užíváme si ji už dvacet let, a přece nejsme se stavem naší společnosti vůbec spokojeni. Proč? Vysvětlení nabízí list apoštola Pavla: „Vy jste byli povoláni ke svobodě, bratři. Jen nemějte svobodu za příležitost k prosazování sebe, ale služte v lásce jedni druhým.“

Lumír Čmerda měl jako nadaný výtvarník výhodu: v období svého duchovního exilu se přes nesnáze svého křesťanského zaměření umělecky rozvinul. Mám před sebou také knihu jeho obrazů „Farář od sv. Mikuláše“

Dokončení na str. 3

Knihy jsou křídla lidstva

U nás doma se slovo ctílo a kniha byla věcí nadčasové hodnoty. Babička Marie mi hodně četla, když jsem to jako malá ještě sama neuměla. Příběhy o kocouru Mikešovi nebo kouzelníkovi Čaryfukovi z prvorepublikových časopisů pro děti Radost a Vlastovička jsem hltala a nořila se do nich s bujnou fantazií a citem. Karafiátovy Broučky jsem vnímala hodně citově a při četbě jsem postavicky a děje zřetelně viděla před sebou. A ještě dnes si vybavím své dojetí a dětské slzy, když mi babička zapívala v prosluněné radotínské kuchyni Osířelo dítě... Dědeček Josef mi zase často vyprávěl. Měli jsme takovou nepanou dohodu, že to bude pět pohádek před spaním. Vlezla jsem si k němu do postele a s napětím naslouchala. Nejprve musel opakovat pohádku o neposlušném kozlíčkovi. Bez hloupého Honzy, jak šel do světa, jsem se také neobešla. Ani Karkulka se Sněhurkou nesměly být většinou opomenuty. Po páté pohádce jsem se překulila na babiččinu postel a usnula. Dědeček si ještě chvíli četl a čekal na babičku, která myla nádoby a poklízela kuchyň. Pak mě přenesli do mé postýlky. Téměř jsem se přitom neprobudila, jen v polospánku jsem vnímala, jak mě zvedají a ukládají. Díky této průpravě si již v první třídě pan učitel Jaroslav Kittler všiml, že ráda vyprávím a brzy mě vyzval, abych šla na stupínek a řekla dětem pohádku. Líbila se, a tak jsem pravidelně každý týden pro spolužáky s novým příběhem „vystupovala“ při hodině, které se říkalo čtení. Od mého dětství již uplynulo pár desítek let, ale i dnes ve vzpomínkách vidím dědu před sebou, jak sedí v obýváku, zanořen ve své mohutné lenošce, popíjí kávu a čte si. Myslel při výběru literatury i na mne, a tak si od jednoho přítele půjčoval knihy Karla Maye, krásně ilustrované Zdeňkem Burianem. „Mayovky“ byly v padesátých letech na indexu a já věděla, že máme s dědečkem společné tajemství, o kterém se ve škole nesmím zmínit. Přesto jsem dobrodružné příběhy Old Shatterhanda a Vinnetou dětem nakonec vyprávěla, ale až na dětském letním táboře. Zrovna přišlo a ze stanů s dřevěnou podsadou nás na čas přestěhovali do zděné budovy. Mých deset napjatých posluchačů nejvíce dojal příběh, jak Klekí-petra kristovsky obětoval svůj život. Skočil před namířenou zbraň a nechal se zastřelit, aby zachránil Vinnetou. Nastalo ticho. „Mám vyprávět dál?“ „Ano,“ ozvalo se sborově. Nikdo mne nemusel dvakrát prosit a nakonec jsme usínali až téměř o půlnoci. Stále si zřetelně vybavuji, jakou radost měla babička ve tváři, když mi předčítala. I rozzářené oči mého dědečka, „velkého vypravěče“, při prázdninové procházce lesem, v Harcově, na severu Čech. Snažil se mi tenkrát přiblížit osobnost našeho prvního prezidenta, T. G. Masaryka, jak ho znal ze svých vzpomínek i z knih. „Knihy jsou lidem tím, čím perutě ptákům,“ říká výstižně spisovatel a básník John Ruskin. A právě tuto sentenci jsem si vybavila, spolu se vzpomínkou na své laskavé a sečtělé prarodiče, když jsem letos v květnu na Světě knihy za výbor Klubu autorů literatury faktu předávala jednu z cen Miroslava Ivanova v „sekci“, nazvané skutečně přiléhavě „Rosteme s knihou“.

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

6. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Bůh je v obydlí svém svatém, Bůh, jenž nás usazuje ve svém domě. On dává moc a udatnost svému lidu.

Žalm 68,6–7.36

První čtení z Písma: 1. Královská 3,5–12

Tužby:

2. Za naše naplnění Duchem Kristovým, modleme se k Hospodinu.
3. Za poslušnost pravému Pastýři Ježíši Kristu, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Hospodine, ochránce všech věřících, prosíme tě, rozestři nad námi své milosrdenství, abychom s tebou prošli časností a neztratili věčnost. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 8,26–39

Evangelium: Matouš 13,31–33.44–52

Verše k obětování: Žalm 30,1–2

Verš k požehnání: Žalm 103,2

Modlitba k požehnání:

Prosíme tě, Hospodine, ať přijímání svátosti večere Páně, tohoto nebeského léku, nás uzdravuje na duši i na těle. Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 84, 182, 187, 290, 300, 334

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ - Zjevení Janovo 14 Listy sedmi církvím

LIST DO SARD

Kristus se představuje Sardám jako ten, kdo má sedmero duchů Božích a sedmero hvězd. Z těchto slov nelze vyvozovat, že by existovalo více než jeden Božský Duch. Obraz spíš naznačuje sedminásobnou energii a aktivity svatého Ducha. Beránek je viděn jako mající „sedm rohů a sedm očí, což je sedmero duchů Božích vyslaných do celého světa“ (Zj 5,6). Také Izajáš odkazuje na sedm mesiášových duchovních darů, což jsou jen vlastnosti jednoho Ducha (Iz 11,2). V úvodu listu do Sard je tak svatý Duch prezentován v plnosti své moci a vladářského působení.

Sardy byly v zoufalé situaci duchovní strnulosti. Jediný Kristus tam mohl obnovit věřící a vyvést je z jejich duchovní smrti a znovu je ještě jednou oživit. A takového výsledku mohlo být dosaženo jen sedminásobnou činností Ducha svatého.

Sedm hvězd má souvislost se sedmi duchy, protože jen plností duchovní služby se může s církví něco stát a ona se může znovu probudit. Veškerá duchovní služba je odvozena od Krista skrze svatého Ducha. A tím, jak se sám představuje Sardám, zdůrazňuje Pán svou autoritu jako hlava církve a jako ten, kdo řídí veškerou její činnost, její působení.

Sardy jsou typické pro mnoho církví dneška – i oni spí a jsou slepí k potřebám světa nebo jednotlivého křesťana. Z té ubohé ospalosti může probudit línou duši jen jedna moc. Je to mocná energie Božího Ducha – ta může dát církvi nový dech a tak ji oživit.

Velmi citově zní stížnost našeho Pána: „Podle jména jsi živ, ale jsi mrtev“.

Nad Písmem

PŘÍCHOD BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ

V klasickém filmu Evangelium podle Matouše italského režiséra Pasolinioho můžeme shlédnout i jednu na první pohled málo dramatickou scénku: Ježíš kráčí polní cestou mezi lány obilí, míjí skupinku zemědělců, zdvihne k nim oči a řekne: „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské.“ Nezvolní krok, jde dál. Překvapení zemědělci se zastavují a otáčejí za neznámým potulným kazatelem.

Na základě četných starozákonních prorocství si Židé Ježíšovy doby představovali, že příchodem Božího království se nad celou zemí zjeví Boží moc, nepřítel vyvoleného národa budou zničeni a Izraeli navrácena sláva, jakou měl za dnů krále Davida. Hora Sión se stane středem světa, k němuž vzhlížejí všichni lidé. Království nebeské však vchází do dějin o poznání nenápadněji. Každý, kdo se setkal s Ježíšem a otevřel se jeho poselství, zakusil ohnivý dotyk království, pocítil v sobě blízkost ráje. S královstvím se můžete i minout, neboť ten, který má k němu klíč, ani nezvolní krok, spěchá, aby dal a dál nesl dobrou zprávu a radostnou zvěst. Na vás záleží, zdali se zastavíte, otočíte a uposlechnete nevtíravý a klidný

Připomíná situaci města Sard. Minulá historie tohoto města byla slavná. Kdysi to byla mocná pevnost a vládli tu mocní králové. Ale pověst slábla, jak město opakovaně selhávalo; nebylo na ně spolehnutí. Degenerace města se promítla do nestability církve v Sardách. Byla to církev, která jen předstírala svou existenci, měla jméno, že žije, ale byla mrtvá.

Tatford vidí v sardské církvi předpověď reformace, myslí tím reformaci světovou, nikoli reformaci českou. Také ona brzy ztratila svou sílu a vitalitu a upadla do ortodoxní formálnosti. Duchovní energie postupně mizela a rozdělení do denominací nahradilo živoucí organismus. Církevníká mašinerie brzy nahradila vřelou spontánnost prvního probuzení a zůstala jen prázdňá forma.

Město Sardy zřejmě spoléhalo na nedobytnost své skalní pevnosti. A vojáci určení k jejímu střežení zanedbali svou bdělost. K takovému selhání došlo vícekrát – historie mluví o úspěšných útocích nepřítelů na citadelu a konečně k pádu celé říše Lydie.

„Probuď se a posilni to, co ještě zůstává a je už na vyměnění!“ říká Kristus. Výzva se týká několika osob, které zůstaly věrné. Pro ně naděje ještě nezmizela. Nejzávažnější obvinění Pána Ježíše spočívá ve výtce, že žádné dílo v sardské církvi nebylo nikdy dokončeno – jejich skutkům mnoho chybí před Bohem. Chvályhodné snahy na začátku byly převáženy ochabnutím na konci. Tak zůstává dílo vykonáno jenom napůl. Je to obecná lidská vlastnost, že mnohý člověk slibuje víc, než nakonec udělá. Tuto myšlenku aplikuje komentátor zase na období světové reformace. Reformátoři se soustředili na doktrínu „ospravedlnění

vírou“ a ignorovali další stejně živé myšlenky evangelia. Tak jejich učení nemohlo dojít k vyváženému výsledku – v Božích očích bylo nedokončené.

Není to snad pravda o mnohých křesťanech i dnes, že jejich angažovanost ochabuje a jejich horlivost se ztrácí? Někdejší upřímné nadšení, úzkostlivé dodržování požadavků Písma a odevzdanost do vedení Duchem svatým – to dnes už nevidíme. Spíš je tu tolerance vůči světu, netečnost a kompromisy, a to velmi snižuje úroveň Božího díla. „Shledávám, že tvým skutkům mnoho chybí před Bohem“. Tak to bylo už kdysi v Sardách. Věřící se měli rozpomenout na dřívější lásku, radost a nadšení – to by v nich mělo znovu zahořet a inspirovat je k novému úsilí, k nové práci.

Nebudou-li bdít, Pán prohlašuje, že přijde tak jako přichází zloděj – oni nebudou vědět, v kterou hodinu přijde. Tato slova samozřejmě neodkazují na druhý příchod, ale jsou varováním pro současnost. Podobenství je vzato z tehdejší vojenské praxe. Stráž na svém stanovišti usnula. Důstojník se při své kontrolní obchůzce přiblížil jako zloděj. Svým krátkým mečem odřízl spáči kousek oděvu, který mu předložil příští ráno. Tehdy si zmatený voják uvědomil, že za své selhání a zanedbání povinnosti bude potrestán.

Frederick A Tatford
Prophecy's Last Word,
An Exposition of the Revelation,
nakl. Pickering and Inglis Ltd.
London 1. vyd. 1947, paperback
vyd. 1969, reprint 1970 a 1971
Zkrácený překlad:
Jiřina Kubíková
Pokračování příště

Mt 13,31-33.44-46

smrti stále rozšiřuje, až se nakonec zrodí nové nebe a nová země, kde Bůh bude všechno ve všem.

Lukáš Bujna

**Svatý Duchu osviť mě
Je-li svět naším domovem
Jak se mám za něj modlit
Když sám Kristus řekl
Neprosím za svět
Ale za ty kdo nejsou ze
světa
Zemí jen procházíme
A není hříchem že cestou
Jsme si jí zamilovali
I se vším blátem a špínou
Které se zhusta lepí
Na prošlapané podrážky bot
Které ulpívá mezi prsty
A slepuje přimhouřená víčka
Neboť světla je příliš
Avšak ne shůry
Duchu Svatý Duchu Osvícení
Ty dovedeš zavlažovat
Ze zřidel živých vod
I vysoušet ohněm
Boha žárlivě milujícího
Zavlaž naše srdce
Ať ve světě milujeme
Náznaky krásy Království
Zaslíbeného domova
A vysuš bláto z našich cest
Ať se nám lépe putuje
K branám budoucího věku**

XII. ROČNÍK FESTIVALU DUCHOVNÍ HUDBY...

Dokončení ze str. 1
419 a pedagožka Hudební akademie Praha, přednesla árii od Caldary a z Händelova oratoria Mesiáš skladbu „Er weidet seine Herde“. Mezzosopranistka Ladislava Nohejlová, která působila v opeře Národního divadla a nyní také soukromě vyučuje, se zhostila jedné písně od Stradelly a velmi známé Händelovy árie La scia chio pianga. Jako zahraniční host festivalu vystou-

pil mládežnický sbor z Kanady, St. Mary's Children Choir pod vedením sbormistra Sumstada, sympaticky oděného v tradičním kiltu. Ze začátku se nezdálo, že by sbor minil zbořit kostel svými hlasy, ale velmi brzy projevil svou živelnost. Při africké písni Shoshaloza, kterou známe i z podání sboru Resonance, nastoupil bubínek djembe a pohupování do rytmu, a v brazilské písni Magalena překvapila řada velmi talentovaných mladých

solistů, kterým sbor zdatně sekundoval. Akustika mikulášského chrámu sboru velmi vyhovovala a účastník musel žasnout. Pražský biskup doc. David Tonzar pak všem poděkoval za vytrvalost, neboť festival tentokrát trval neskutečné tři hodiny. Na závěr si všichni účastníci společně zazpívali píseň Krásná je modrá obloha.

Petra Štěpánová

Trio L'Chaim - manželé Ada Slivanská (housle) a Václav Slivanský (příčná flétna) a harfenistka Pavla Jahodová

KŘEŠŤANSKÁ MEDITACE

Dokončení ze str. 1
„Maranatha“ (Pane, přijď, nebo: Pán přichází), což je asi nejstarší křesťanská modlitba vůbec. Apoštol Jan jí uzavírá knihu Zjevení. Jen pro zajímavost uvedeme, že posvátná indická slabika „Om“, klasická mantra hinduismu, má stejný slovní základ jako hebrejské slovo „Amen“. Jak probíhá setkání meditační skupinky ve sboru v Sokolově? Přípravou prostoru. V modlitebně se zapálí aroma lampička, před stolem Páně se rozestaví sedátka podobná těm, co používají bratři komunity v Taizé.

Komu sedátko nevyhovuje, posadí se na židli nebo na podlahu. Přicházejí křesťané i lidé hledající, toužící se na hodinku ztišit. Farář, který skupinku vede, přečte pasáž z Bible a krátce ji vyloží. Následuje 20-30 minut tiché meditace. Na závěr se ještě předčítá z děl duchovních mistrů. Setkání je zakončeno modlitbou Páně, zpěvem a požehnáním.

Jak uvádí mnich Laurence Freeman, žák a pokračovatel Johna Maina, je křesťanská meditace ve své podstatě modlitbou víry: Váš Otec ví, co potřebujete, dříve než ho prosíte (Ma-

touš 6, 8). Při meditaci Boha Otce neprosíme o to či ono, prostě v tichém usebrání uznáváme, že on všechny naše potřeby zná a že jedině on je dovede uspokojit svou nekonečnou láskou.

Protože meditace není výkon, nehodnoťme ji. Nemeditujeme proto, aby se naplnily naše nároky nebo očekávání, které často bývají naivní a nerealistické. Překračovat své představy je také důležitým rozměrem křesťanské meditace. Bůh je větší než jakákoli lidská představa o něm. Při meditaci se učíme být s Bohem, čímž se stáváme plně sami sebou. Plodem meditace pak bude rostoucí vědomí Boží přítomnosti v našem každodenním životě.

Doporučená literatura:

Balthasar, Hans Urs: *Křesťanský meditovat, Kostelní Vydří 2001*
Čemus, Richard: *Tajemství srdce, Olomouc 1999*
Freeman, Laurence: *Křesťanská meditace, Praha 2010*
Main, John: *Okamžik Krista - cestou meditace, Brno 1997*
Mello, Anthony: *K pramenům - kniha duchovních cvičení, Brno 1996*
Merton, Thomas: *Kontemplativní modlitba, Praha 1993*

Mgr. Lukáš Bujna,
farář Sokolov

SATAN NENÍ POUHOU METAFOROU

Úvod

Čas od času se mi stává, že se mne věřící naší církve ptají, jak je to s ďáblem. Existuje? Nebo je v Písmu pouze personifikací zla, nikoliv samostatně myslící reálnou duchovní bytostí?

Jestliže otevřeme Bibli, zjistíme, že o Satanovi nám nejednou podává zprávu již Starý zákon, avšak poměrně méně než Nový zákon, zejména pak evangelia.

Ježíš Kristus se střetával se Zlým často. Byl jím pokoušen na poušti. Když Ježíš chodil a vyučoval, vyháněl demony (Satanovy pobočníky – padlé anděly, kteří se kdysi rozhodli pro vzpouru proti Bohu společně se Satanem) z lidí, kteří jim z nějakého důvodu podlehli.

Kdybychom chtěli Nový zákon od tohoto prvku demytologizovat, a takové snahy zejména v liberálních teologických kruzích opravdu jsou, pak bychom tvrdili, že se Ježíš – Syn Boží mýlil. Kristus, který se stal vrcholným zjevením pravdy o Bohu,

by se pletl. Jaký by byl dopad takového tvrzení na teologii? Byla by zredukována pouze na řeči o autentickém lidství, Ježíš by se stal náboženským filosofem a učitelem, jakých po Zemi již před ním chodilo relativně mnoho.

K Ježíšově vykupitelskému dílu totiž hřích a ďábel nevyhnutelně patří. Nastal by logicky problém s nutností kříže. Celé křesťanství by se vlastně rozpadlo.

Je psáno, že první lidé upadli do hříchu po tom, co je k tomu ponoukal Satan – padlý anděl, který lidem záviděl jejich postavení před Hospodinem. Tímto hříchem jsme de facto jako lidstvo ztratili své obecnosti s Bohem.

Ježíš přišel, aby za nás zemřel, aby nás opět ospravedlnil a toto společenství s Bohem plně obnovil. Musel tedy porazit „knížete tohoto světa“. Na kříži se tak také stalo.

Jestliže bychom z Písma vypustili zprávu o Zlém, vypustili bychom tedy podstatnou část soteriologie – nauky o spáse člověka.

TAKTIKA ZLÉHO

V úvodu jsme si ukázali, že Satana je nutno brát vážně, jako myslící, reálnou duchovní bytost. Můžeme z toho vyvodit, že jeho práce ještě neustala. Stále se snaží lidem brát spásu. To se nám špatně poslouchá, ale je to tak. Bible to jednoznačně vyučuje. Ne každý půjde po smrti do nebe! Satan využívá všech prostředků, které má k dispozici, aby nás připravil o spásu. Zná člověka, pozoruje ho již tisíce let. Ví velice dobře, kde jsou naše slabiny, kam zacílit útok, aby nás odvedl od Boha, podobně, jako odvedl první lidi, Adama a Evu.

V dnešní době a v naší společnosti využívá jako svoje zbraně to, že se nás snaží přesvědčit, že vlastně žádný Bůh není a my si můžeme dělat, co chceme. Odvede nás od víry v Boha a tím od přijetí Krista – podmínky naší spásy.

Člověk, který má všeho dostatek, který se rád baví a má na to čas, který užívá hojností tohoto světa, se myšlenkou na Boha sotva zabývá. Když

SLOVO A OBRAZ

Dokončení ze str. 1

láše“ z let 1958 – 2007 i s křesťanskými náměty a doprovodnými texty, z nichž vysvítají klíčové chvíle jeho putování. Vybavuji si Bibli s mysticky jemnými rytinami Dorého a připomínám si i příbuzné kresby Bílkovy.

Čmrdovy malby jsou zemité, pozoruhodně osobitou technikou nanášení barev; snad je to i tím, že ruka umělce používá nejen štětku, ale i dláta, pracuje s barvami i s dřevem. Temnými i ostrými tóny, někde deformací postav je podtržena dramatická biblických výjevů. Zobrazení jsou výmluvná sama o sobě.

Nikoli náhodou mi připadlo na mysl, jak jsem před lety navštívil na jihu Švýcarska poblíž cesty Via mala (názevu se ujal John Knüttel pro svůj román) starobylý dřevěný kostel, jehož stěny a strop jsou pokryty názornými biblickými výjevy, vše beze slov.

Lumír Čmerda napsal o své tvorbě: „Co vymyslím, to dokážu i nakreslit. Co nakreslím, dokážu i sám do dřeva vysekat.“ Snad mohu dodat místo něho: „A dokážu i vyjádřit slovem.“

Miroslav Matouš

**Na opravy a údržbu
Památníku Mistra Jana Husa
v Husinci
můžete přispět i vy na účet:**

43-570420277 / 0100

Variabilní symbol: 9 + číslo náboženské obce

potká někoho, kdo mu chce o Bohu něco říct, většinou ho ani nechce poslouchat – proč taky? Vždyť se má dobře, tak k čemu by potřeboval Boha?

MÁME SE SATANA JAKO VĚŘÍCÍ LIDÉ OBÁVAT?

Myslím si, že obecně platí - pokud jsme v našem duchovním životě bdělí a náš vztah s Bohem je zdravý, není nutné se Zlého příliš obávat. Ježíš je ten, kdo je vítěz. Pokud jsme Ježíše přijali jako svého Spasitele a Pána, pokud jsme se znovuzrodili a chodíme s Bohem, ďábel na nás prostě nemůže. Už mu nepatříme. Ježíš je náš Pán, náš dobrý Pastýř a chrání

nás. Našimi prostředky boje proti ďáblu pak jsou: poctivý duchovní život - nevpustit do svého života hřích, který se může stát vstupní branou pro útok Zlého.

K tomu nám dopomáhá pravidelná četba Písma, každodenní modlitba, zpytování svědomí, účast na společenství věřících a svátostný život církve.

A v neposlední řadě také to, že věřící budeme vyučovat v plnosti evangelia, do kterého Satan nepochybně patří – ovšem jako bytost s minusovým znaménkem. Bytost, která je sice poražená, ale stále aktivní a určitým způsobem nebezpečná. Proto buďme bdělí a přemýšlejme o tom!

Aleš Toman

ZPRÁVY

Změna adresy NO Zlín

Náboženská obec Zlín má od 1. července novou adresu: Štefánikova 6305, Zlín, 760 01. Sídlo fary zůstává stejné, ke změně došlo přechýlením některých domů ve Zlíně. Náboženská obec Zlín má také nového faráře: od 1. července jím je bratr PaedDr. Zdeněk Kovalčík, dosud farář v Náchodě.

(kow)

Pozvání do Šumperka

Náboženská obec v Šumperku nabízí možnost ubytování ve sborovém domě pro 4 až 5 osob. V 15 km vzdálených lázních Velké Losiny (vlakové i autobusové spojení) je termální venkovní i vnitřní bazén a jsou poskytovány i lázeňské procedury. Možnost pěší turistiky po Jeseníkách, event. i cykloturistiky. Bližší informace podá:

Mgr. Jan Sladovník,
tel.: 583211322, mobil: 737009372

Oznámení

Bohoslužby v Miličově kapli v Hosticích budou o prázdninách konány každou neděli v 8 hodin. V neděli 31. července si připomeneme památku duchovního patrona naší kaple Jana Miliče z Kroměříže.

(ejh)

Výstava v Perle

V pražské galerii Perla (Jánský vršek 15, Praha 1) se do 2. srpna koná výstava Václava Lamra Národy chválí Hospodina. Galerie má otevřeno každý všední den od 11 do 18 hodin, o víkendech od 14 do 18 hodin.

(red)

Setkání mládeže

Zveme na 3. celocírkevní setkání mládeže naší církve, které má letos téma: „Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesť.“ (Jan 15,5).

Místo setkání: Brno – Lipová 26, středisko vzdělávání ČČSH

Datum setkání: 30. září – 2. října (pátek – neděle)

Cena: 250,- Kč / osoba

Ubytování: na Lipové a v nedaleké tělocvičně

Věk: od 15 let

Přihlášky: do 25. září na adrese:

Kristýna Mlýnková, naukový odbor - referentka duchovní péče, ÚÚR Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6 – Dejvice
Více informací a přihlášky ke stažení najdete na: www.cesh.cz

Za přípravou skupinu:

Krista, Kuba, Marča a Máňa

Jan Hus opět na Krakovci

Podobu Mistra Jana Husa se pokusilo v minulosti vystihnout nemalé množství umělců včetně Antonína Suchardy, Františka Bílka či Ladislava Šalouna, jehož slavné sousoší můžeme od roku 1915 obdivovat na Staroměstském náměstí. Poněkud odlišné vzezření propůjčil nyní své soše sochař Milan Vácha, který se pro inspiraci ponořil do dobových, historických pramenů. Dílo, které vytvořil s architektem Rostislavem Říhou a které bylo odhaleno 6. července na jižním svahu hradu Krakovec, vzbuzuje nemalé rozpaky a emoce. Dvoutunová socha z hořického pískovce v nadživotní velikosti nezobrazuje onu známou vysokou štíhlou postavu s vousy, ale menšího, silnějšího, zamýšleného sedícího muže. Prý jde o reálnou podobu zbavující postavu romantizujícího hábitu minulých staletí.

Podobně jako kdysi Ladislav Šaloun vyhráli i současní autoři soutěž o nejlepší návrh sochy; tu vyhlásil na podzim Středočeský kraj. O vítězi rozhodli zástupci kraje a odborné veřejnosti. Přihlédlo se i k preferencím lidí, kteří si návrhy mohli prohlédnout v rakovnické Rabasově galerii a svým favoritům mohli dát hlas v anketě na webových stránkách kraje.

(red)

Letní soutěž pro děti

Tim-dva-dva připravilo pro děti na www.web4kids.cz letní prázdninovou soutěž. Každý pátek se na webu objeví jedna kapitola detektivního příběhu s křesťanským obsahem, puzzle s obrázkem a soutěžní otázka, jejíž odpověď najde čtenář v dané kapitole. Osm odpovědí na otázky je třeba poslat do 25. srpna. Ze správných odpovědí bude vylosováno 5 výherců, kteří získají hodnotné ceny.

(red)

Kurz varhaníků

Ve dnech 5. - 13. srpna se uskuteční v Hradci Králové již XVIII. kurz varhaníků a zpěváků Církve československé husitské, jehož vyvrcholením je veřejný koncert, který se uskuteční ve Sboru kněze Ambrože v pátek 12. srpna od 19 h. V podání účastníků kurzu zazní varhanní skladby a sborové i sólové písně. Dobrovolné vstupné je určeno pro hradeckou zvonohru.

Zdeněk Kovalčík

Koncerty u sv. Mikuláše

* 25. 7. – 20 hodin
W. A. Mozart – Requiem
Praga Sinfonietta Orchestra,
Vox Praegae Chorus,
diriguje M. Němcová
* 26. 7. – 17 hodin
Bach, Schubert, Verdi
J. Kšica - varhany,
T. Jindra - bas
* 27. 7. – 17 hodin
Händel, Pachelbel, Bach
J. Prokop - varhany,
M. Laštovka - trubka
28. 7. – 17 hodin
Vranický, Mozart
České smyčcové trio
* 29. 7. – 17 hodin
Bach, Mozart, Franck
V. Trojanová - varhany,
R. Kyrlová - mezzosoprán,
T. Kyrlová - lesní roh
* 29. 7. – 20 hodin
Mozart, Dvořák, Vivaldi, Händel
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat - barokní housle,
Y. Škvárová - mezzosoprán
* 30. 7. – 17 hodin
Vivaldi, Schubert, Albinoni
B. Rabas - varhany,
M. Kejmar - trubka
* 30. 7. – 20 hodin
Mozart, Dvořák, Vivaldi, Händel
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat - barokní housle,
Y. Škvárová - mezzosoprán
* 31. 7. – 17 hodin
Bach, Mozart, Franck
V. Trojanová - varhany,
R. Kyrlová - mezzosoprán,
T. Kyrlová - lesní roh
* 31. 7. – 20 hodin
Mozart, Gounod, Dvořák
Consortium Pragense Orchestra,
Š. Heřmánková - soprán,
M. Laštovka - trubka

ZEKUMENY

VZNIKL SERVER KŘEŠŤANSKÉ DISKUSE

Pro širší křesťanskou diskusi vznikl server s názvem Křesťanské diskuse. Záměrem tvůrců je pokusit se společně vytvořit názorový sumář křesťanství formou dialogů, do kterých může vstupovat každý, ať už s vírou nebo bez ní.

Podle autorů velké množství samotných křesťanů stojí často i vinou zpřetrhaných osobních vazeb mimo farnosti, sbory či jiná společenství, takže nemá mnoho kontaktů na autority i souvěrce, nemá s kým konzultovat názory, inspirovat se. Křesťanství však bylo, je a bude otevřené a názory by tedy měly být veřejné, aby i náhodný hledající našel. Nejde tedy o nějaký teoretický či akademicky založený projekt, ale spíše (alespoň podle témat) o prakticky orientovaný web pro hledající a tázající se. Důležitý je také ekumenický rozměr projektu. Web naleznete na www.krestanske-diskuse.cz

podle www.christnet.cz

OBAVY, ŽE BY CÍRKVE NEDOKÁZALY HOSPODAŘIT POŽADOVANÝMI MAJETKY, JSOU PRŮ LICHE

„Katolická církev na této zemi hospodaří dva tisíce let a stále hospodaří. Jsou tady politické strany, kterým stačí jedny odložené volby a mají značné finanční problémy,“ řekl ekonom pražského arcibiskupství Karel Štícha s narázkou na zrušené předčasné volby v roce 2009. Reagoval tak na poslance ČSSD Vítězslava Jandáka, který kritizuje vládní návrh, podle kterého by měly církve získat zpátky svůj majetek více v naturální než finanční podobě. Ministerstvo kultury připravilo návrh, podle kterého by církve měly získat lesy, pole či rybníky v hodnotě 75 miliard a 59 miliard korun jako kompenzaci za majetek, který vydat nelze. Podle Štíchy „hodnocení poslance Jandáka patří do starých pověstí českých“, protože Římskokatolická církev již dnes hospodaří ve všech krajích republiky. „Nebudujeme na zelené louce, máme kapacity, které budou muset být zvětšeny,“ dodal Štícha, jenž sedí v církevní komisi. Ta hodnotí nabídku ministerstva kultury a do konce července se k ní musí vyjádřit.

Předseda ekumenické rady církví Joel Ruml soudí, že církve budou hospodařit lépe než stát. „Veřejnost by se měla zbavit představ, že kněží a faráři budou kácet stromy a prodávat je. Církev je společenství asi tří milionů lidí v ČR. Jsou v ní lidé, kteří myslí ekonomicky, právnicky i investorsky. Ti odborníci navíc vyznávají pevnější hodnoty, a proto si myslím, že dokážou lépe hospodařit než ti, kteří si přizpůsobují hodnoty podle sebe,“ uvedl Joel Ruml.

Nejasné je zatím tzv. přechodné období, kdy ještě budou platy duchovních propřácneny ze státního rozpočtu. Dnes stát dotuje církve 1,4 miliardy korun ročně, Besser s církvemi domluvil zmrazení dotací na platy duchovních. Podle Rumla i Štíchy není pro církve možné ze dne na den se obejít bez státních dotací. Podle návrhu by mohl stát peníze vyplatit během 15, 20 či 30 let. Po dobu splácní by měla být částka úročena pouze o inflaci.

www.christnet.cz

VZNIKLA EVROPSKÁ ALIANCE PRO NEDĚLI

Evropskou alianci pro neděli (European Sunday Alliance) tvoří na 65 organizací. Jejím úkolem je vyzdvihování významu volného času pro utváření společnosti a jeho prosazování ve společenských debatách a to včetně legislativních aktivit. Aliance má podporu Rady biskupských konferencí Evropské Unie.

Mimo jiné se snaží studiem ukazovat, že jeden den v týdnu by měl být volný - ať již kvůli pracovním výsledkům jednotlivce nebo s ohledem na rodinu. Její poslání je přitom širší než jen čistě náboženské a zaměřuje se především na podporu pracujících. Web najdete na www.europeansundayalliance.eu.

podle www.christnet.cz

EU SE BOUŘÍ: VADÍ JIM POUŽITÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ V MAĎARSKÉ KAMPANI PRO ŽIVOT

Maďarsko čelí obvinění, že zneužilo peníze z fondů EU na financování kampaně v hlavním městě, která se zaměřovala na boj proti potratům. Unijní instituce nyní požadují, aby Budapešť peníze vrátila. Podle dostupných informací na kampaň, v jejímž rámci byly v budapešťském metru vylepeny plakáty zobrazující lidský plod, který se obrací ke své matce se slovy „Chápu, že ještě nejsi na mě připravená, ale dej mě aspoň adopční agentuře, NECH MĚ ŽÍT!“, odešlo z programu EU pro zaměstnanost a sociální solidaritu PROGRESS celkem 416 tisíc eur. Francouzská socialistická europoslankyně Sylvie Guillaume se obrátila na eurokomisařku pro základní práva Viviane Reding. Ta sdělila, že její tým „zahájí proces, který povede k ukončení dohody, a vyvodí z toho potřebné závěry, včetně těch finančních.“ Komisařka uvedla: „Tato kampaň jde proti evropským hodnotám. Chceme, aby byly prostředky navraceny, co nejdříve to bude možné.“ Případ se na scéně objevil jen krátce poté, co maďarská vláda premiéra Viktora Orbána dosáhla změny ústavy. V textu nové konstituce je také široká zmínka o rodině a jejím postavení ve společnosti. Je zde např. daňové zvýhodnění početných rodin s dětmi nebo možnost rodičů volit za své nezletilé potomky. Vedle toho je zde i formulace o tom, že „lidská důstojnost je nedotknutelná, každý má právo na život a lidskou důstojnost. Život plodu bude chráněn od početí.“

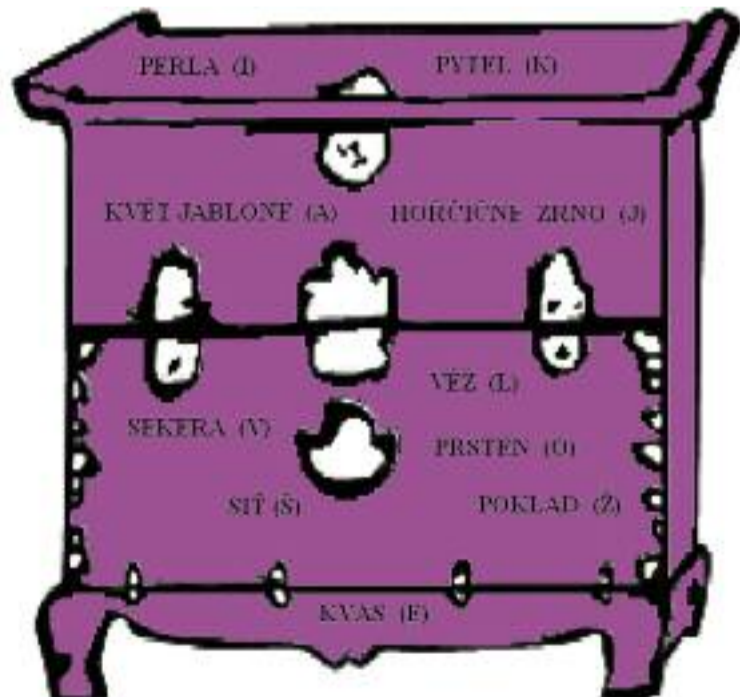
Res Claritatis

Roční předplatné na rok 2011 činí 364 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Království nebeské

Biblické texty pro tuto neděli (Mt 13,31-33.44-52) přináší pět různých podobenství popisujících Království nebeské. Pokud najdete v truhlici pět správných příměrů, z písmenek u nich uvedených sestavte tajenku.

(Řešení z minulého čísla: Rozsévač)

Jana Krajčřířiková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčřířiková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@cesh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9